

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

171

Vragen van het lid **Groothuizen** (D66) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Chaos bij taskforce asielaanvragen»* (ingezonden 11 augustus 2020).

Antwoord van Staatssecretaris **Broekers-Knol** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 23 september 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 3895.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Chaos bij taskforce asielaanvragen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoeveel mensen zijn er door de taskforce aangenomen? Hoeveel mensen moeten er nog aangenomen worden om op volle sterkte te komen? Hoe verloopt dit proces? Wanneer verwacht u dat de taskforce op volledige sterkte is? Is dit volgens planning? Zo nee, hoe komt het dat de planning niet is/wordt gehaald? Welke maatregelen neemt u om zo snel mogelijk wel op volledige sterkte te komen?

Antwoord 2

In mijn brief van 7 september jl.² heb ik uw Kamer hierover geïnformeerd. Medewerkers die de Taskforce bemensen komen uit verschillende organisaties. Vanaf de start van de Taskforce werken IND-medewerkers mee aan de opdracht. Momenteel worden ongeveer 180 IND-medewerkers ingezet voor de Taskforce. Daarnaast ondersteunen ongeveer 20 medewerkers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken de Taskforce en zetten zo'n 30 medewerkers van de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) zich in. Per 1 september verrichten ongeveer 250 uitzendkrachten werkzaamheden voor de Taskforce. Het gaat daarbij om administratieve handelingen, werkvoorbereiding, horen en het voorbereiden van concept-beslissingen. Deze werkzaamheden worden onder begeleiding van ervaren IND-medewerkers uitgevoerd.

¹ Volkskrant, 8 augustus 2020

² Kamerstuk 19 637, nr. 2650

Vraag 3

Hoeveel mensen zijn er sinds de extra financiering voor de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) om mensen aan te nemen aangenomen?³ Hoeveel mensen moeten er nog aangenomen worden? Hoe verloopt dit proces? Wanneer is de IND op volledige sterkte zoals beoogd? Is deze termijn volgens planning? Zo nee, hoe komt het dat de planning niet is/wordt gehaald? Welke maatregelen neemt u om zo snel mogelijk wel op volledige sterkte te komen?

Antwoord 3

In mijn brief aan de Tweede Kamer van november 2019 heb ik u geïnformeerd over uitbreiding van de capaciteit⁴. Bij het schrijven van die brief is uitgegaan van de bezetting die nodig zou zijn om in de zomer van 2021 weer binnen de wettelijke termijnen te gaan beslissen. In maart jl. heb ik besloten een Taskforce in te richten om de voorraden bij de IND weg te werken, de doorlooptijden te versnellen en de omvang van de dwangsommen in te dammen. Daarmee heeft een verandering plaatsgevonden in de uitgangspunten zoals deze voor de berekeningen van afgelopen november zijn gehanteerd. De Taskforce heeft een groot aantal externen (ca 250 fte) aangetrokken om haar opdracht uit te voeren. De IND blijft inzetten op het op orde brengen en houden van het personeelsbestand. De directie Asiel en Bescherming is gegroeid van 1338 fte in oktober 2019 naar ca. 1500 fte in juli 2020. Daarnaast start nog een aantal medewerkers in september 2020, waarmee de netto personele groei sinds oktober 2019 uitkomt op ca. 200 fte. Bij de reguliere begrotingsmomenten worden de ramingen voor asieluitgaven, waaronder de IND-productie, bijgesteld. Periodiek herijkt de IND welke capaciteit noodzakelijk is op basis van met name de prognoses in de instroom en de voorraadontwikkeling.

Vraag 4

Herkent u de zorgen en klachten die in de berichtgeving worden geuit door advocaten en asielzoekers over onduidelijke communicatie? Zo nee, waarom niet? Deelt u de mening dat het essentieel is om asielzoekers van duidelijke en voldoende communicatie te voorzien, gelet op de onzekerheid waarin zij verkeren als het gaat om hun asielverzoek en dat het hierbij ook belangrijk is dat er duidelijk en tijdig over proces en planning richting advocaten wordt gecommuniceerd? Wat gaat u doen om de communicatie te verbeteren? Herkent u de signalen dat de organisatie van de taskforce zo te wensen over laat dat aangeworven mensen duimen zitten te draaien?

Antwoord 4

De Taskforce is met veel urgentie ingericht en kende bij aanvang opstartproblemen, niet in de laatste plaats veroorzaakt door de gevolgen en beperkingen door COVID-19. De opstartproblemen lagen daarnaast op het organisatorisch vlak, de werving en het opleiden van een groot aantal nieuwe medewerkers alsmede de dienstverlening⁵. De opstartproblemen zijn en worden inmiddels aangepakt. Mede op basis van de signalen die de Taskforce heeft ontvangen, zijn maatregelen genomen om de communicatie richting de asielaanvrager en externe partners te verbeteren. Belangrijke verbeteringen zijn het openstellen van een algemeen informatienummer voor advocaten en de instelling van een algemeen e-mailadres zodat de Taskforce beter bereikbaar is.

Vraag 5

Klopt het dat kansrijke zaken van asielzoekers door de taskforce worden doorgeschoven naar de verlengde asielprocedure (VA) vanwege gebrek aan capaciteit? Zo nee, wat is er dan aan de hand? Indien dit klopt, deelt u de mening dat dit zeer onwenselijk is, en bovendien in strijd met uw eigen voornemen om «kansrijke asielzaken projectmatig op te pakken» om ze «niet nog langer dan nodig [te] hoeven [laten] wachten op een beslissing» omdat

³ Kamerstuk 35 210, nr. 1.

⁴ Kamerstuk 19 637, nr. 2543

⁵ Deze opstartproblemen worden ook beschreven in het artikel in de Volkskrant dd. 4 september 2020

«deze groep mensen vaak al lang [heeft] moeten wachten op een besluit», wat u destijds zelf ook «onwenselijk» noemde?⁶

Antwoord 5

Indien het niet mogelijk blijkt de zaak in de 8-daagse AA-procedure af te ronden, wordt de zaak in de verlengde asielprocedure behandeld. Het komt voor dat zaken wegens capaciteitsproblemen naar de verlengde asielprocedure worden gestuurd. De Taskforce streeft ernaar ook deze zaken zo snel mogelijk af te doen.

Vraag 6

Klopt het dat asielzoekers soms niet kunnen worden bijgestaan door hun eigen advocaat? Zo ja, hoe komt dit? Deelt u de mening dat ernaar gestreefd zou moeten worden dat asielzoekers zoveel mogelijk door hun eigen advocaat ondersteund worden?

Antwoord 6

Er zijn zaken bekend waarbij de vreemdeling niet wordt bijgestaan door de advocaat die hij zelf heeft gekozen. In beginsel is dit niet wenselijk, het recht op vrije advocaatkeuze is immers een groot goed. Bij verhindering van de advocaat is het aan de betreffende advocaat zelf om een vervanger te regelen of aan de Raad voor Rechtsbijstand te verzoeken een andere advocaat te regelen.

Vraag 7

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de dossiers die de taskforce aanlevert? Hoe waarborgt de taskforce dat alle dossiers zo volledig en zorgvuldig mogelijk worden afgeleverd, zodat dit later in het proces niet voor vertraging kan zorgen? Ziet u hier nog verbeterpunten? Zo ja, welke?

Antwoord 7

Zoals ik in mijn brief aan uw Kamer van 7 september jl. heb aangegeven, kunnen nieuwe maatregelen afwijken van de huidige werkwijze waardoor spanning kan ontstaan met de kwaliteitsvereisten en de dienstverlening. Ik kan niet genoeg benadrukken dat de uitvoering van de opdracht door de Taskforce op geen enkele wijze afbreuk mag doen aan de kwaliteit van de besluiten.

Daarnaast verwijs ik u naar de informatie hiervoor waarin wordt beschreven dat alle definitieve besluiten worden genomen door bevoegde IND-medewerkers.

Ten aanzien van de nieuw aangestelde medewerkers die werkzaamheden uitvoeren als horen en opstellen van (concept)-beslissingen, geldt dat zij worden begeleid door ervaren medewerkers van de IND. Een intern systeem van leren en bijsturen, zorgt ervoor dat medewerkers die het gehoor afnemen direct feedback krijgen op de verslagen van de gehoren die zij aanleveren. Specifiek bij schriftelijk horen zal steekproefsgewijs worden bekeken of de kwaliteit voldoet.

⁶ Kamerstuk 19 637, nr. 2543